

Verkkopedagogiset ratkaisut opinnäyteseminaarin toteutuksessa

Elina Kuusela

Katja Laurinoli

O TE-hanke 2010

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Esityksen sisältö

1. Seminaarin kehittämistyön taustaa
2. Verkkopedagogiset ratkaisut
  1. Blogi oppimispäiväkirjan korvaajana
  2. Luentokeskusteluilla enemmän vuorovaikutusta
    1. Osallistuminen vaimeaa ja aktiivisuus hiipuvaa
    2. Suorittajien, passiivisten ja aktiivisten ryhmät
    3. Otteita: korvaavuus, verkkosisällöt oppimisen tukena
  3. Ainekohtaisista pienryhmistä seminaariryhmiä
3. Toteutuksen arviointi ja kehittämisehdotukset

Kehittämistyön taustaa

OTE

Kehittäjät

TKK:n kirjasto

- Työkalut kurssi

Tutkinto-ohjelmat

- Vaihtelevat seminaari käytännöt

OTE –hanke

- Lopputyön ohjauksen kehittäminen

Diplomityöseminaarin pilotti

Diplomityöntekijän työkalut kurssi

- Yleisten työprosessien ohjaus

Seminaariryhmät

- Tieteellisten työprosessien ohjaus

Sulautuvan opetuksen malli

- Ohjausresurssien yhdistäminen verkossa

Blogi oppimispäiväkirjan korvaajana

Mitä luennolla esitetyt asiat tarkoittavat oman diplomityösi kannalta?

Kirjoita muistiin luennon aikana sen sisältöihin liittyviä kommentteja, huomiota tai kysymyksiä erityisesti oman diplomityösi kannalta.

Keskustelu aloitetaan luennolla ja sitä jatketaan luennon keskustelufoorumilla.

Hyödynnä keskusteluja blogissasi.

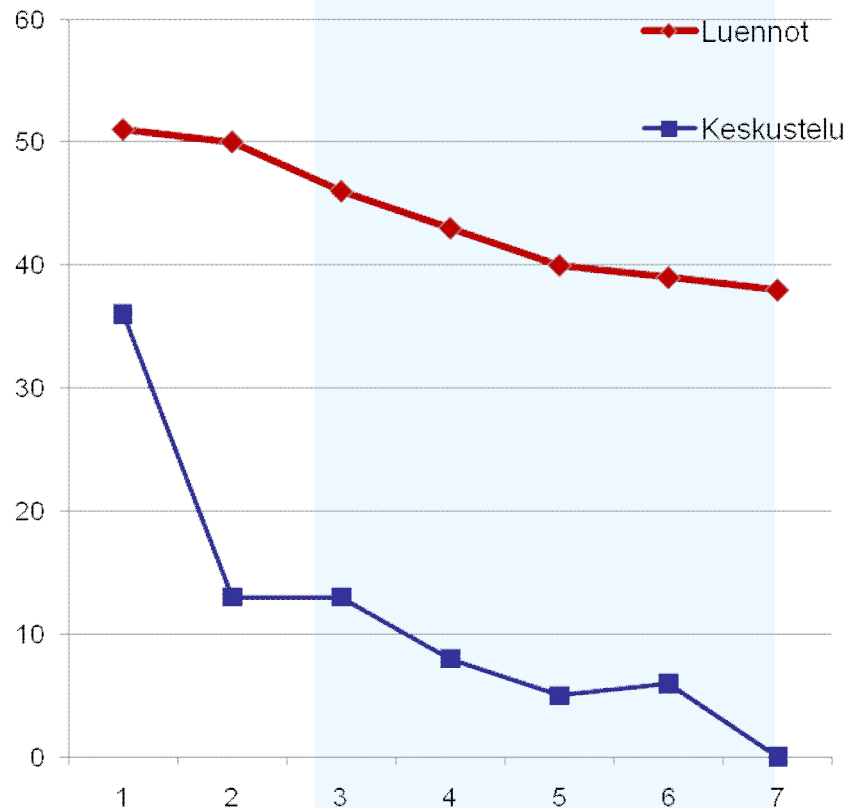
- Diplomityön edistymisen raportointi
- Vertaispalautteen mahdollisuus

Luentokeskusteluilla vuorovaikutusta

OTE

- Keskustelua ohjaajan alustuksen pohjalta
- Luennoitsija osallistuu keskusteluun
- Välitön palaute luennoitsijalle
- **Prof.:** *”Onpa ollut mukava lukea täältä näitä luennon pohjalta kirvonneita ajatuksia diplomityön tekemisestä! Harvoinpa tuleekaan näin konkreettisesti kuulleeksi, mitkä asiat ovat jääneet mieleen.”*

Luentokeskusteluun osallistuminen

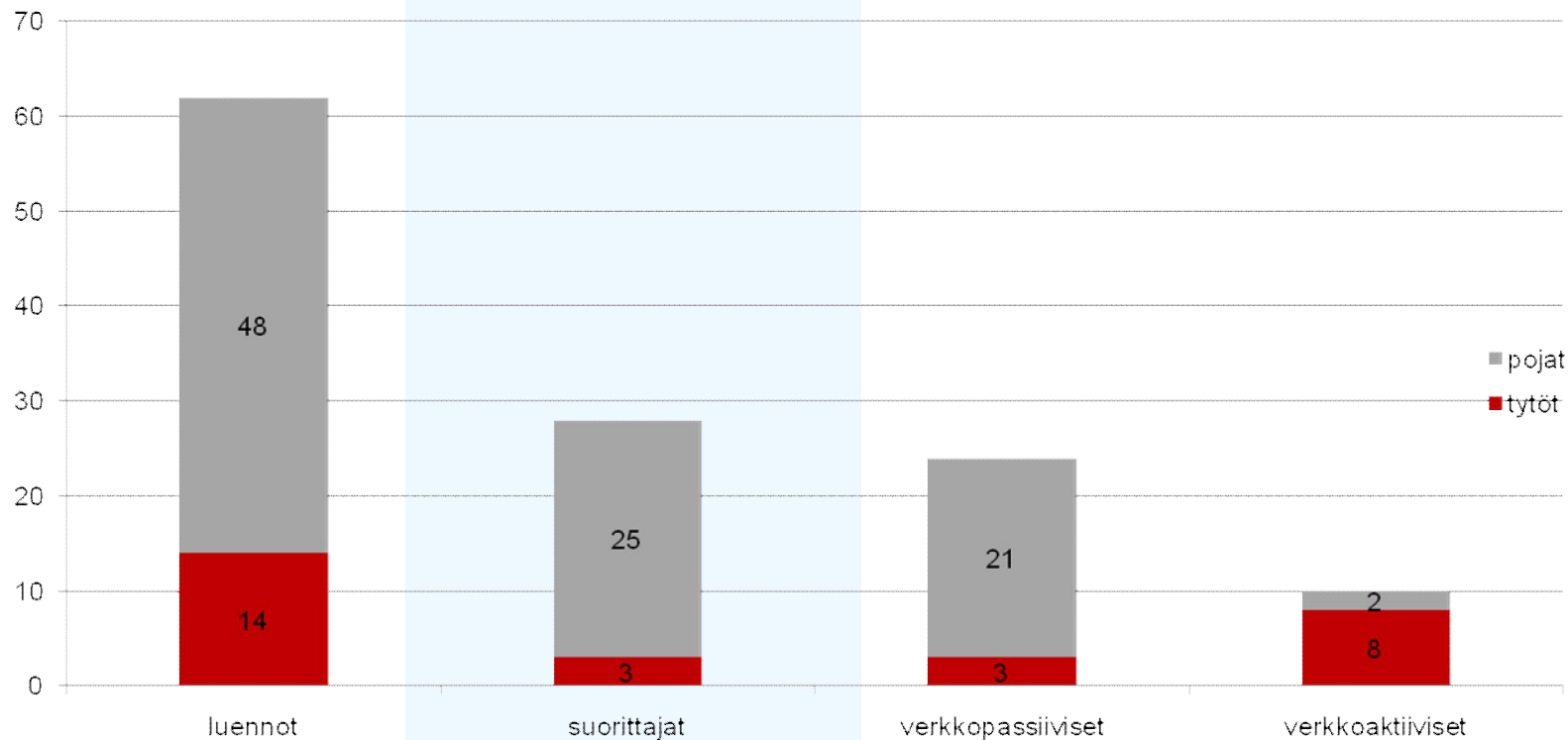

- Luentoja yhteensä 7 , keskusteluja 6
- Luennoille osallistuminen pakollista, kaksi poissaoloa sallittu, korvaaminen verkkotyöskentelyllä (blogi ja verkkokeskustelu)
- Luentokeskusteluun osallistuminen vapaaehtoista, aktiivisen alun jälkeen osallistuminen hiipuvaa

Suorittajat ja passiiviset enemmistönä

O TE

Osallistumisaktiivisuus keskusteluun ryhmittäin

Noin 60% kurssin luennoille osallistuneista osallistui myös luentokeskusteluun. Sukupuolen mukaan tarkasteltuna tytöt olivat aktiivisempia verkkokeskusteluun osallistumisessa.

Poissaolon korvaaminen **O**TE

Luentokeskustelut oppimisen tukena :

Opiskelija: ”En itse päässyt tälle luennolle mutta keskustelusta päätellen suosituimmat luennolla esiin tulleet vinkit ovat olleet: (1) kirjoita joka päivä jotakin, (2) päivän päätteeksi jatka seuraavaa kappaletta muutaman rivin verran, jotta punainen lanka säilyy, (3) kirjoita siitä mistä sinulla on jotain sanottavaa ja (4) kannan paperia ja kynää mukanas, jotta voit tehdä muistiinpanoja. Toisaalta pelätyimmät asiat ovat näköjään (1) d-työn aloittaminen, (2) riittävän avun saaminen ohjaajalta ja (3) eksyminen aiheesta.”

Ainekohtaiset pienryhmät **O****T****E**

- Tavoitteena ryhmitellä opiskelijat tulevia seminaariryhmiä varten
  - Seminaariryhmien ohjaajat ryhmille
  - Aiheet ja opiskelijat tutuiksi
  - Ryhmäkohtainen tiedottaminen ja keskustelu
- Pienryhmien merkitys jäi toteutumatta
  - Ohjaajien etsintä ja sitouttaminen ongelma
  - Heikko ohjeistus, toiminnan tarkoitus epäselvä opiskelijoille

Arviointi ja kehittämissuhteet

- *Miten sulautuvan opetuksen malli toteutui diplomityöseminaarin toteutuksessa?*
- *Ohjaaminen ja vuorovaikutuksen rakentuminen verkossa?*
- *Kehittämissuhteet: Mitä tekisimme toisin nyt?*

Verkkopedagogiset ratkaisut

1) Pienryhmät	2) Luentokeskustelut	3) Blogin kirjoittaminen
<p>Seminaariryhmän ohjaaja, vertaistuki ja keskustelu</p>	<p>Opiskelijoiden ja opettajan vuorovaikutuksen lisääminen opintosisällöistä</p>	<p>Itsereflektion tukeminen, vertaispalautteen hyödyntäminen ohjauksessa</p>
<p>(Kokeilu ei onnistunut)</p>	<p>+ välitön palaute opettajalle</p>	<p>+ opiskelijoiden prosessi näkyväksi + vaihtoehto oppimispäiväkirjalle</p>
<p>-Ohjaajien sitouttaminen verkko-ohjaukseen, -Toimimattomat ryhmät</p>	<p>-Opettajien sitouttaminen keskusteluun haastavaa -Keskusteluun osallistuminen vähäistä</p>	<p>-Vaikea seurata useaa blogia - vertaispalautteen antaminen ei toteutunut</p>

Peda-forum 24.8.2010

Sulautuva ohjaus opiskelijan tueksi

Tiina Pyrstöjärvi ja Leila Saramäki

Koulutus- ja kehittämisspalvelu Aducate, Avoin yliopisto
Virtukampus - hanke <http://virtukampus.fi>

Virtuaaliset tiedotus-, neuvonta- ja ohjauspalvelut aikuisopiskelijan tukena –pilotin tavoitteet

- kehittää palveluita nykyistä laajemmalle kohderyhmälle
- testata ja kehittää uusia virtuaalisia ja yhteisöllisiä työkaluja
- löytää uusia ja laajemmin hyödynnettäviä toimintamalleja ohjaukseen ja opiskelija tueksi
- verkostoitua, tuomalla eri yhteistyötahojen ohjaajat teknologian avulla yhteen
- <http://virtukampus.fi/>

virtukampus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Sulautuva ohjaus

vrt. Blended Learning - sulautuva opetus

Blended Councelling - sulautuva ohjaus:

" Ajattelutapa, jossa ohjaus suunnitellaan saumattomasti osittain verkossa, osittain kasvokkain tapahtuvaksi"

" Ajattelutapa, jossa teknologia sulautetaan luontevaksi ja suunnitelmalliseksi kokonaisuudeksi lähiohjauksen rinnalle"

Virtuaaliset tiedotus-, neuvonta- ja ohjauspalvelut opiskelijan tukena -pilotti

Kyselyn tulos toimijoilta

" Monipuolisuus ja opintojen tuen saatavuus paranee, kun neuvonta- ja ohjaustyössä hyödynnetään verkkoa ja sosiaalista mediaa. Se tuo kaivattua joustavuutta ja antaa uusia opiskelijälähtöisiä mahdollisuuksia neuvonta- ja ohjaustyöhön".

Kyselyn tulos opiskelijoilta

"Ohjaus- ja neuvontapalveluiden tulisi olla helposti saatavilla, oikeaan aikaan ja erilaisilla keinoilla. Sähköposti, verkko-oppimisympäristö sekä henkilökohtainen ohjaus ja neuvonta tuntuvat mieluisimmilta tavoilta."

Opiskelijan ohjauksessa ja neuvonnassa on tärkeintä

- opintojen sujuvuus
- opintojen suunnittelu
- tiedotus, neuvonta ja ohjaus oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa; palveluiden saatavuus
- opiskelijalle sopiva tapa saada ohjausta ja tukea
- opiskelijan tarpeet ja esteettömyys huomioiden
- tarjota tukea heille, jotka eivät osaa sitä itse kysyä

Avoimen yliopiston ohjaus- ja neuvontapalvelut

	Ennen opiskelua	Opintojen alussa	Opintojen aikana	Opintojen lopussa
Ohjaus- ja neuvontapalvelut	Www-sivut Opetustarjontaoppaat Esittelyt, infot, messut Verkkoyhteisö (facebook) Blogi	Johdantoluennot (live, tallenne, videoneuvottelu Adobe Connect Pro = acp) Oppimisalusta (moodle) Opiskelutaitoillat, Wiki, verkkoyhteisö	Moodle Www-sivut Uutiskirje Vertaistuki Tuutorointi Verkkoyhteisö (facebook)	Www-sivut Uutiskirje Seuraavien opintojen markkinointi Verkkoyhteisö (facebook)
Koulutussihteerit	Tiedottaminen, neuvonta	Tiedottaminen, neuvonta	Tiedottaminen, neuvonta	Tiedottaminen, neuvonta
Suunnittelijat	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus, HOPSIT	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus, HOPSIT, erityisohjaus	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus
Opinto-ohjaajat	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus, erityisohjaus	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus, HOPSIT, erityisohjaus	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus, HOPSIT, erityisohjaus	Tiedottaminen, neuvonta, ohjaus
Miten?	Sähköpostitse, puhelimitse, sosiaalisen median työkaluilla	Sähköpostitse, puhelimitse, moodlen kautta, acp:n välityksellä, sosiaalisen median työkaluilla	Sähköpostitse, puhelimitse, moodlen kautta, acp:n välityksellä, sosiaalisen median työkaluilla	Sähköpostitse, puhelimitse, moodlen kautta, acp:n välityksellä, sosiaalisen median työkaluilla
Eryistä huomioitavaa!	Miten helpottaa "ensimmäistä askelta" Aktiivinen, oikea-aikainen markkinointi Helppo lähestyttävyyys Selkokieliisyys Kannustus	Aloittamisen tukeminen korostuu Opiskelijalle tietoa, mistä neuvoja, apua, tukea Ryhmäohjaus	Ohjausta tarvittaessa Tiedottamista muutoksista Aktiivinen läsnäolo	Aktiivinen markkinointi muista opinnoista, kannustus jatkamiseen Palaute, arviointi

Opiskelijan tueksi -neuvontaa ja ohjausta joka tilanteessa, paikan päällä tai verkossa

Palveluiden itsenäinen tai ohjattu/tuettu käyttö

Arvioi oppimistasi ja anna palautetta.
Kysy muista opiskelumahdollisuuksista.

OPINTOJEN LOPUSSA

Ota yhteyttä
Avoimen yliopiston
neuvonta- ja
ohjauspalveluihin:

Jaa opiskelukokemuksia tuutorisi ja opiskelijoiden kanssa verkko-yhteisössä tai kasvotusten.
Anna palautetta.
Tule ohjaukseen - paikan päälle tai videoneuvotteluna.
Seuraa www-sivujamme ja verkko-oppimisympäristöä
Osallistu johdantoluennolle tai videoneuvotteluihin
Suunnittele ja tee henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS)

OPINTOJEN AIKANA

koulutussihteerit
suunnittelijat
opinto-ohjaajat

OPINTOJEN ALUSSA

Tutustu www-sivuihimme, oppaisiimme ja uutiskirjeisiimme.
Osallistu opintofooihin.
Ota meihin yhteyttä.
Seuraa verkko-yhteisöämme Facebookissa.

ENNEN OPINTOJA

TIEDOTUS NEUVONTA OHJAUS / erityisohjaus

Opintojen suunnittelu, tiedotus, neuvonta ja ohjaus oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa
verkon välityksellä tai kasvotusten
esteettömyys huomioiden

Sulautuva ohjaus Itä-Suomen yliopiston Avoimessa yliopistossa

Verkon välityksellä tai kasvotusten

- Ohjaus, erityisohjaus

opinto-ohjaajat

suunnittelijat

- Neuvonta

suunnittelijat

opinto-ohjaajat

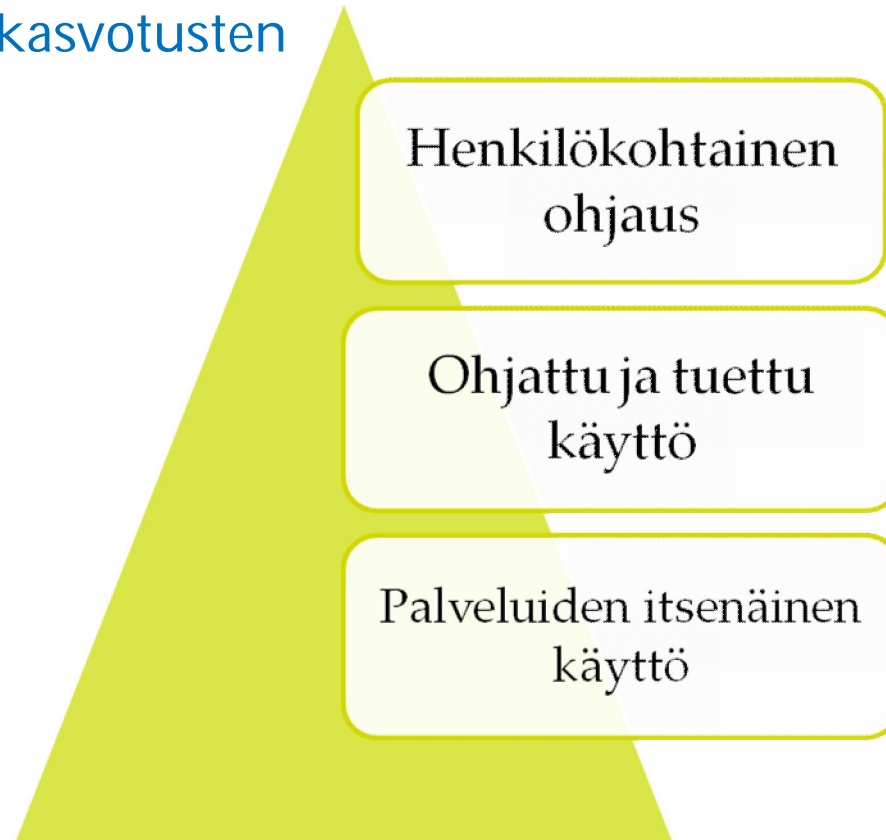
- Tiedotus

koulutussihteerit

suunnittelijat

opinto-ohjaajat

tuutorit

Lähdeviitteitä

virtukampus.fi

<http://www.uef.fi/avoinyliopisto>

Niemi Marja-Liisa (2008), Avoimen yliopiston opiskelijoiden ohjaus - Ohjaus- ja neuvontapalvelut opintojen ohjauksen tukena

Vuorinen Raimo (2006), Internet ohjauksessa vai ohjaus internetissä

www.aducate.fi
www.uef.fi

Kiitos!

Koulutus- ja kehittämisspalvelu
Aducate

AVOIN YLIOPISTO

Aalto-yliopisto

Tietokoneavusteinen arviointi kurssilla Diskreetin matematiikan perusteet

Helle Majander
Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu

Oppimisen arviointi matematiikan kursseilla

- Arvioinnin tulisi olla *luotettavaa* ja *linjakasta*.
- Laajan kurssikokonaisuuden arviointi perustuu pieneen määrään koetehtäviä (luotettavuus kärsii)
  - Tehtävät eivät kata kaikkia kurssilla käsiteltyjä asioita
  - Usein toistuvien tärppitehtävien merkitys korostuu
- Kurssin suoritus perustuu lähes yksinomaan kurssikokeista saatuihin pisteisiin (linjakkuus kärsii)
  - Opiskelijat keskittävät opiskelunsa juuri ennen koetta
  - Kokeissa kysytään sisällöllisesti erillisiä asioita, joten kokeen jälkeen kaiken opitun voi unohtaa

Aalto-yliopisto

Tietokoneavusteinen arviointi

- Verkkotehtävistä saadut pisteet muodostavat merkittävän osan kurssin kokonaisarviointista
- Kurssin suorittaminen perustuu suurempaan määrään tehtäviä (luotettavuus paranee)
  - Koko kurssin alue katetaan paremmin
  - Yksittäisen tehtävän merkitys ei korostu
- Opiskelu jakautuu tasaisemmin koko kurssin ajalle (linjakkuus paranee)
  - Kannustaa syvälliseen oppimiseen (Ramsden 1992)
- Vapaus valita työskentelyn aika ja paikka

Aalto-yliopisto

Tutkimuskysymykset

Miten käytetty menetelmä toimi arvioinnin kannalta?

- Muuttuiko arvosanjakauma verrattuna edelliseen vuoteen?
- Erosiko läpipääsyprosentti edellisestä vuodesta?
- Oliko harjoitustehtävien ratkaisemisella yhteyttä kokeessa pärjäämiseen?

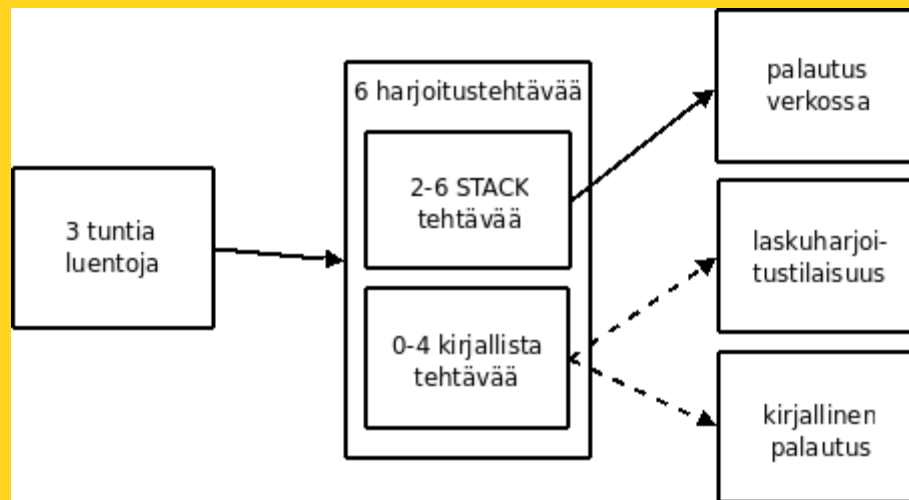
Aalto-yliopisto

Tutkimuskysymykset

Miten opiskelijat kokivat käytetyn menetelmän?

- Kokivatko opiskelijat harjoitustehtävien ratkaisemisen tavallista tärkeämmäksi?
- Opiskelivatko opiskelijat tasaisemmin pitkin lukukautta?
- Vähenevätkö tentissä suoriutumiseen kohdistuvat paineet?

Diskreetin matematiikan perusteet

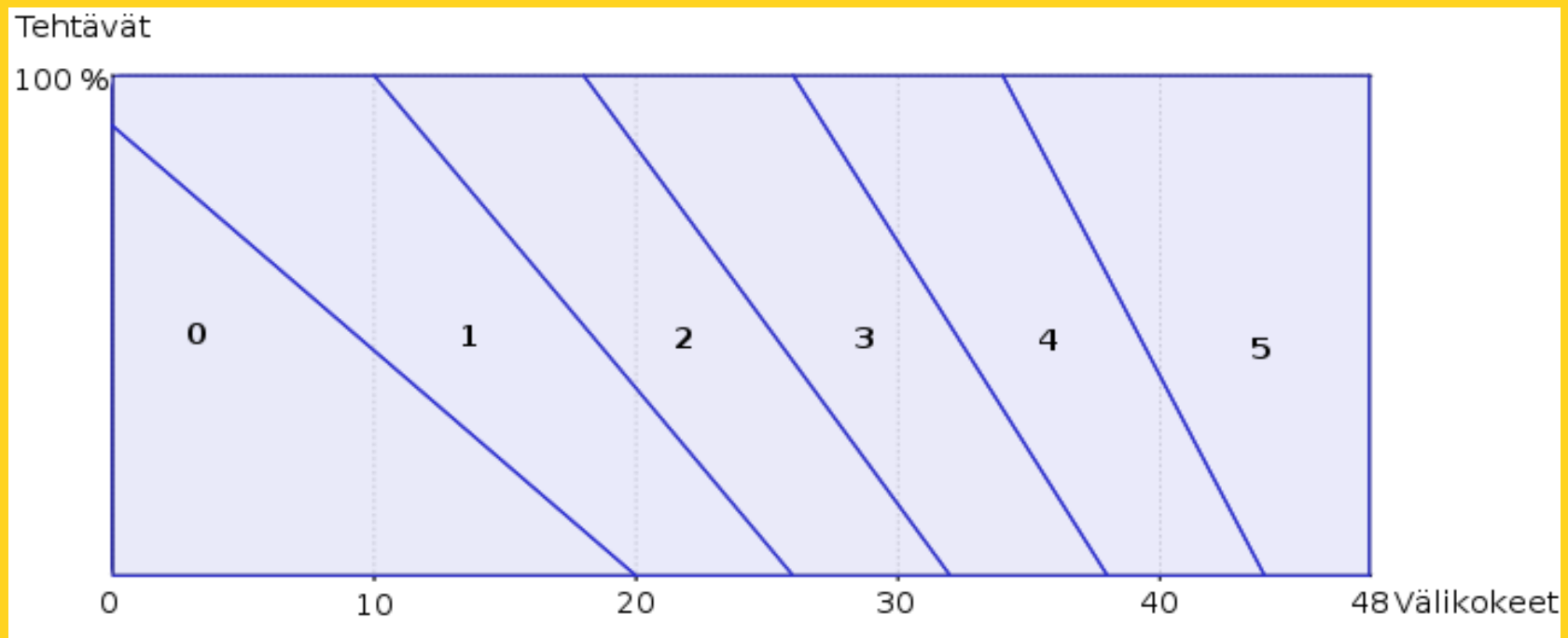

- Osallistujia 58 (68 ilmoitt.)
- Yhteensä 12×6 tehtävää, $2/3$ verkkotehtäviä*
- 2 vapaaehtoista välikoetta

*Tehtävät toteutettiin käyttäen käyttäen STACK-järjestelmää, joka mahdollistaa tehtävien automaattisen tarkistamisen.

Diskreetin matematiikan perusteet

- 90% tehtävistä = arvosana 1

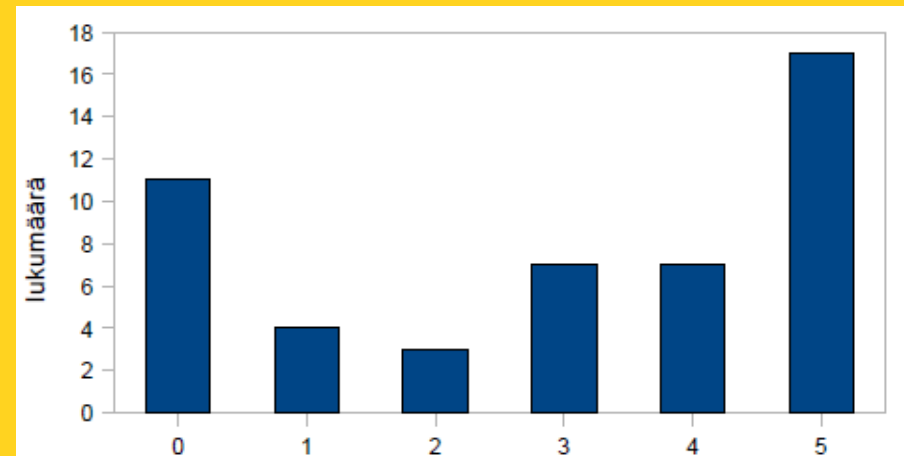
Tutkimusmenetelmät

- Tulosten vertaaminen vuosien 2008 ja 2009 kursseihin
- Kurssikokemuskyseily (Ginns & Ellis, 2007)
  - Osa-alueet: STACK-tehtävien laatu, tavoitteiden ja vaatimusten selkeys, arvioinnin asianmukaisuus, työmäärän asianmukaisuus, opiskelijoiden sitoutuneisuus, käytännön järjestelyt, sulautuva oppiminen
  - 30 väittämää, joihin vastattiin viisiportaisella asteikolla: täysin eri mieltä ... täysin samaa mieltä

Tuloksia: vertailu

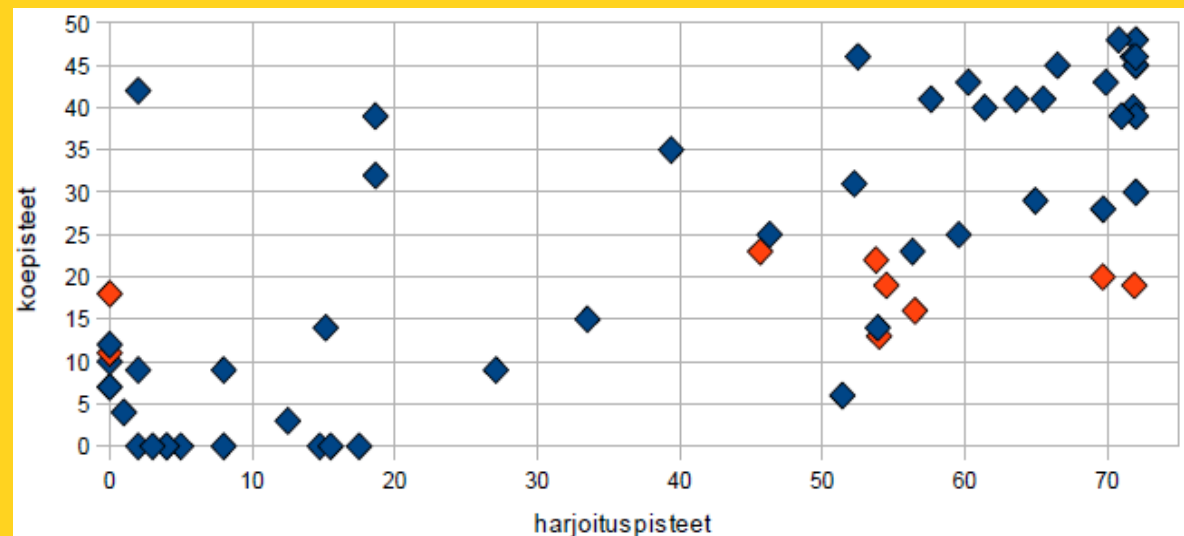
- Arvosanan 0 osuus laski
  - 2008: 30%
  - 2009: 34%
  - 2010: 22%
- Arvosanan 5 osuus nousi
  - 2008: 27%
  - 2009: 15%
  - 2010: 35%
- Läpipääsyprosentti nousi selvästi edellisistä vuosista.

Arvosanjakauma vuonna 2010

Tuloksia: vertailu

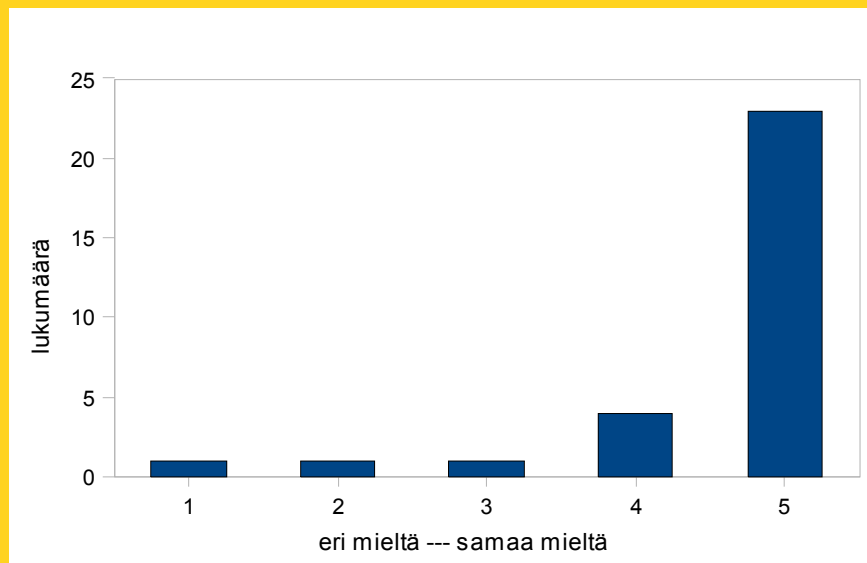
- Harjoituspisteet ja koepisteet korreloivat hyvin
  - STACK: 0,74
  - perinteiset: 0,68
  - kaikki: 0,74
- 2009: 0,55
- ($p \leq 0,001$)

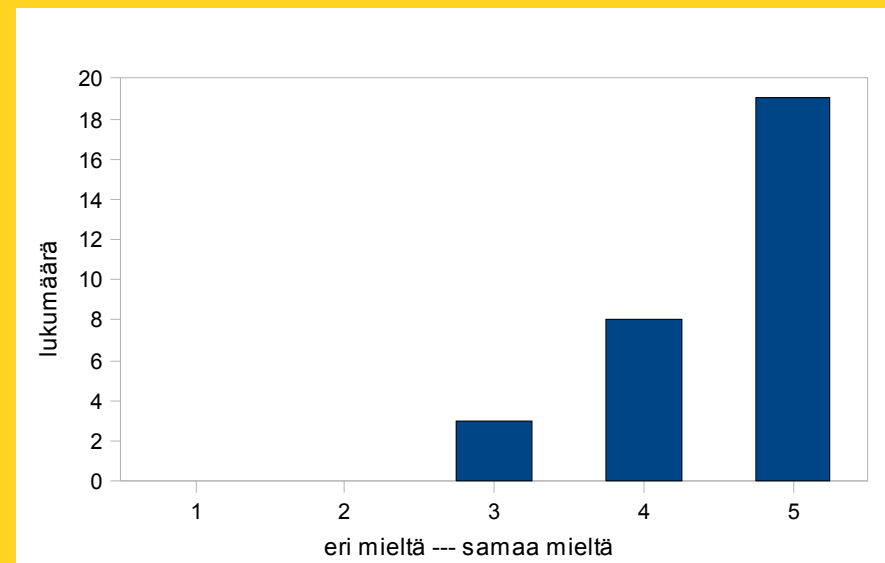
Opiskelijoiden koepisteet (max 48)
suhteessa harjoituspisteisiin (max 72)

Tuloksia: kurssikokemuskyseily

- Tehtävien tekeminen koettiin tärkeäksi.

Väite 5: Harjoitustehtävien tekeminen auttoi asioiden oppimisessa.

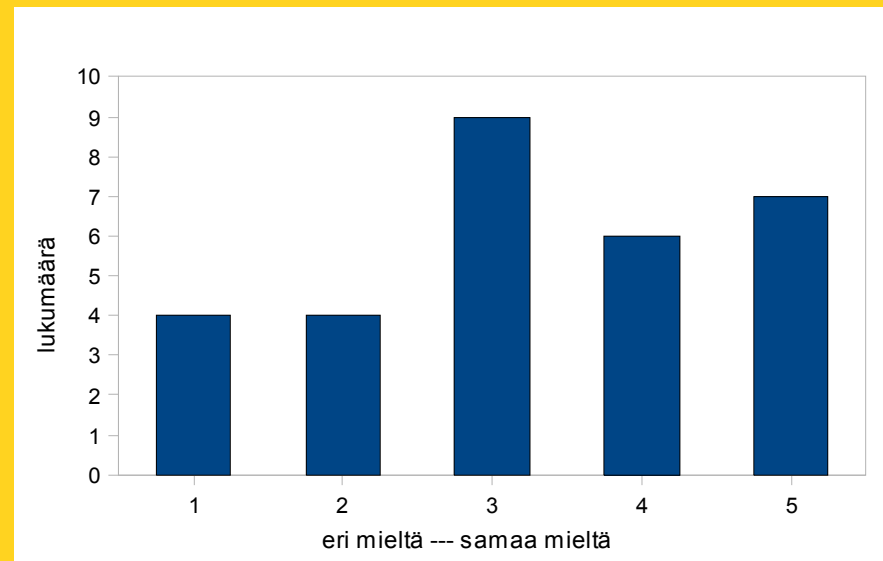

Väite 24: Kurssin tehtävien tekeminen valmisti hyvin välikoetta varten.

Tuloksia: kurssikokemuskyseily

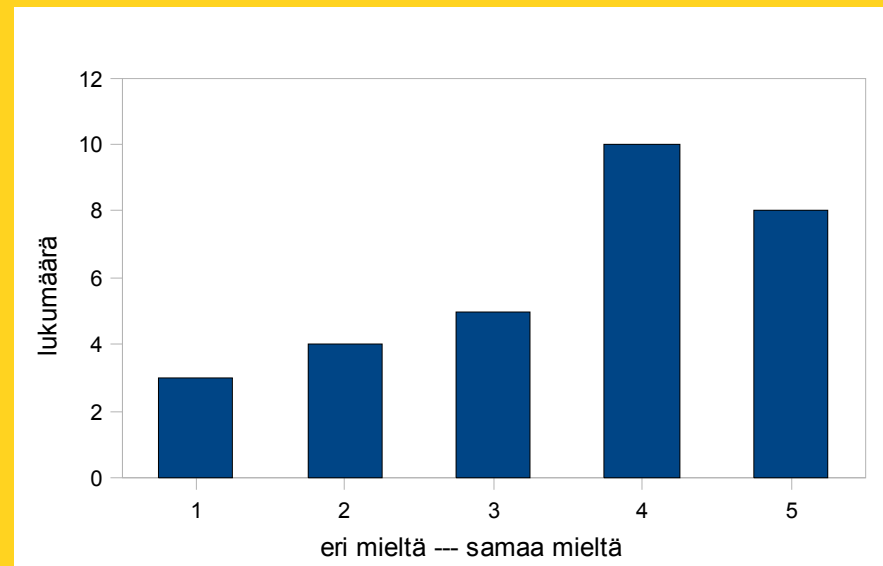
- Alle puolet (43%) kokivat tehneensä tavallista enemmän tehtäviä.
- KA: 3,27 KH: 1,34
- Kurssille osallistuneista opiskelijoista tehtäviä oli tehnyt (vähintään 1 h.p.)
  - 2009: 70%
  - 2010: 92%.

Väite 20: Tein tällä kurssilla harjoitustehtäviä enemmän kuin matematiikan kursseilla yleensä.

Tuloksia: kurssikokemuskyseily

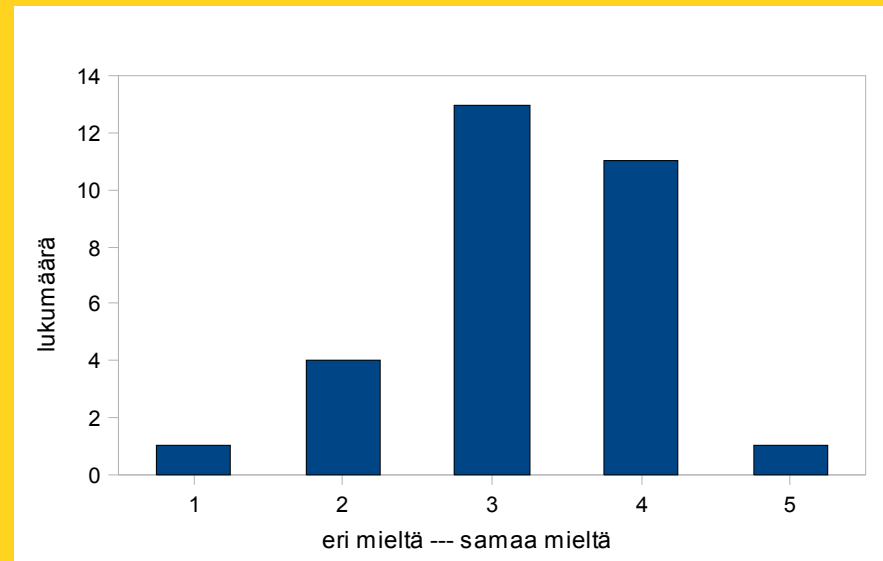
- Suurin osa vastanneista (60%) sanoi opiskelleensa koko kurssin ajan.
- KA: 3,53   KH:1,31
- Opiskelijoiden sitoutuneisuutta koskevien väitteiden keskiarvot jäivät lähelle neutraalia ja hajonta oli suurta.

Väite 8: En jättänyt lukemista viime tippaan (juuri ennen koetta) vaan opiskelin koko kurssin ajan.

Tuloksia: kurssikokemuskyseily

- Kokeeseen kohdistuvien paineiden ei keskimäärin koettu helpottaneen.
- KA: 3,23   KH:0,86
- Eri mieltä: 17%
- Samaa mieltä: 40%
- Järjestelyistä näyttäisi olevan hyötyä joillekin opiskelijoille.

Väite 6: Kurssikokeen tekeminen jännitti minua vähemmän kuin yleensä.

Aalto-yliopisto

Johtopäätöksiä

- Kokeilu onnistui hyvin ja saadut tulokset olivat erittäin positiivisia.
- Opiskelijat pitävät laskuharjoituksia oppimisen kannalta tärkeimpänä osana kurssia.
- Opiskelijat tekivät laskuharjoitustehtäviä erittäin ahkerasti, vaikka eivät itse kokeneet olleensa tavallista sitoutuneempia.
- Keskeisimmät tutkimuksessa ilmenneet kehityskohteet koskivat STACK-tehtävien automaattista palautetta ja perinteisten laskuharjoitusten pisteytystä.

Aalto-yliopisto

Kiitos!

Helle Majander, helle.majander@tkk.fi

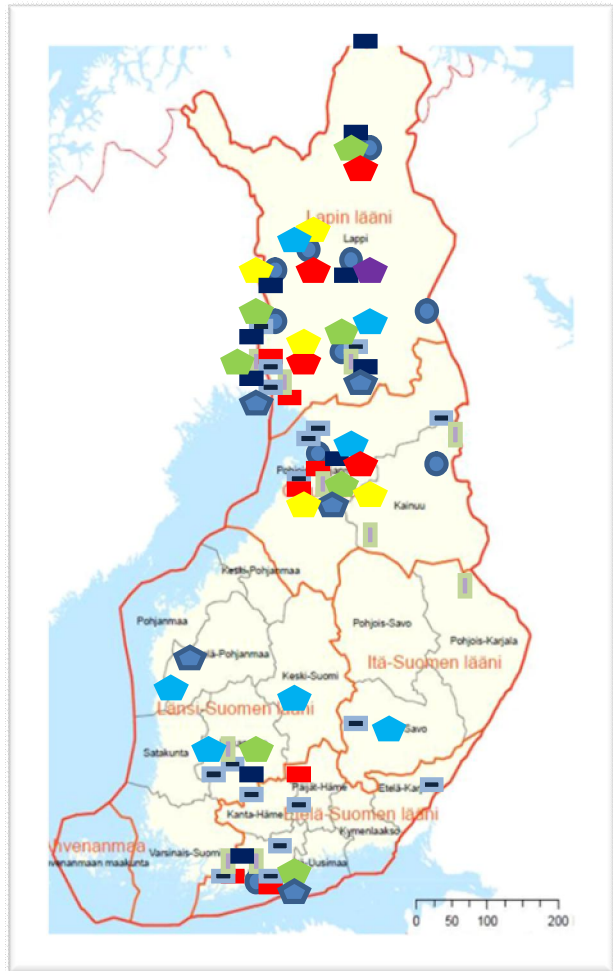
Etäopetuksen tukipalvelut uusien työ- ja oppimismenetelmien edistäjänä

Tanja Rautiainen, RAMK

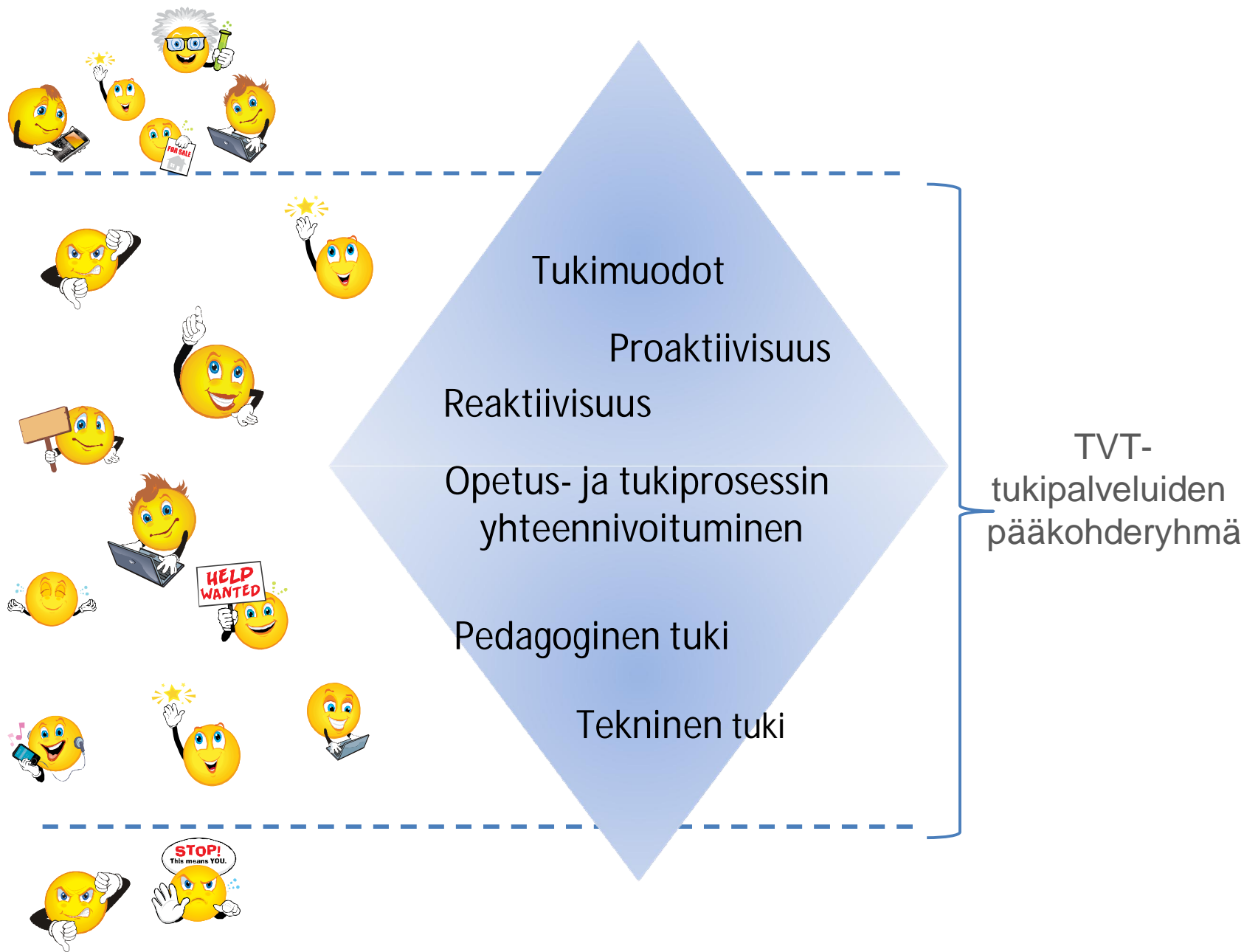
Rovaniemen
ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences

STRATEGIA -> NYKYTILA

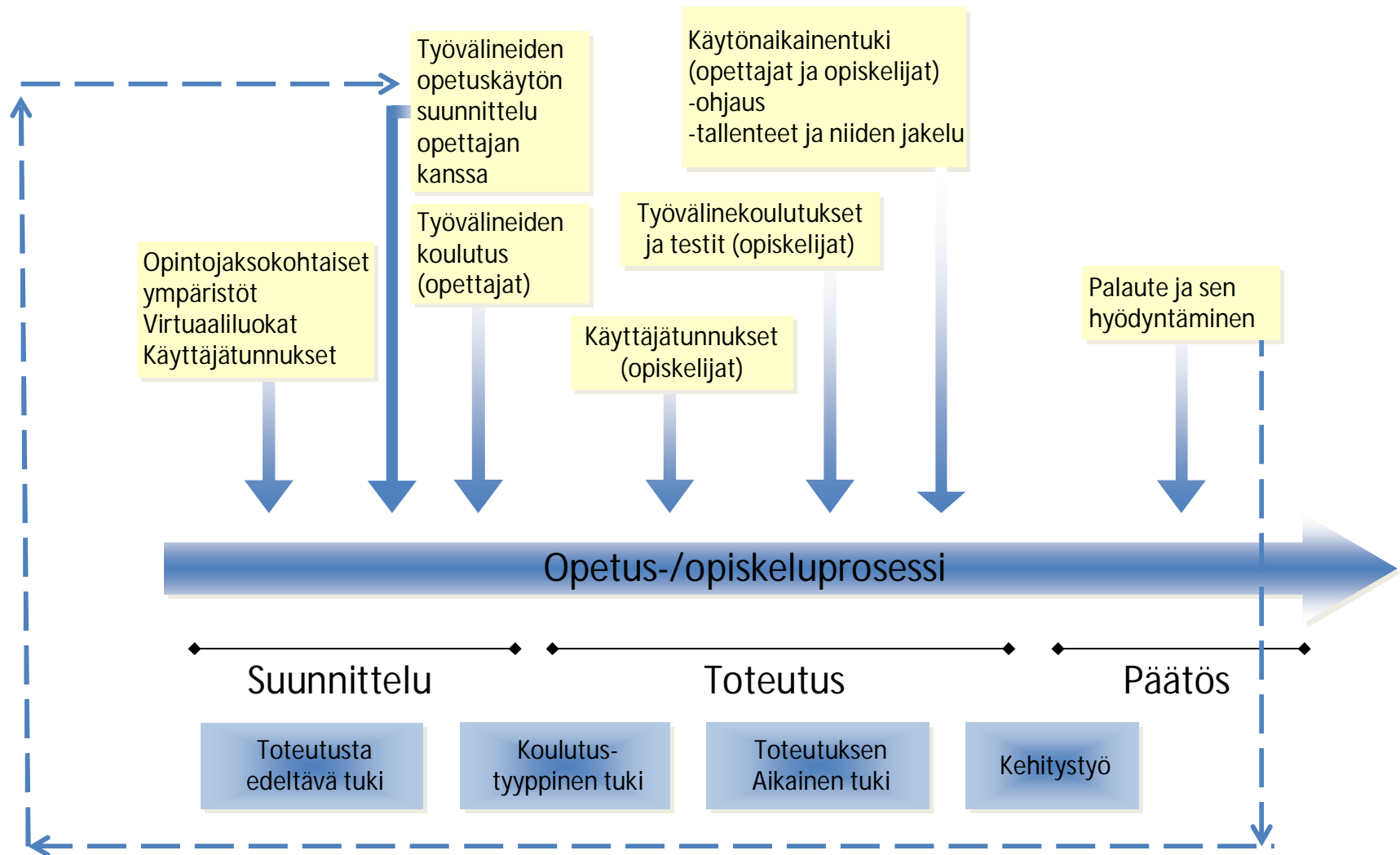

- Strateginen valinta: aikuiskoulutuksen toteuttaminen etäpainotteisesti
- Lukuvuonna 2009-2010 virtuaaliluokassa n. 18 000 tuntia
- Verkossa opettaa opettajista n. 72%
- Aikuisopiskelijoita "lankojen päässä" n. 200
- Verkko-opintojen tukipalvelut / RAMK 4 henkilöä

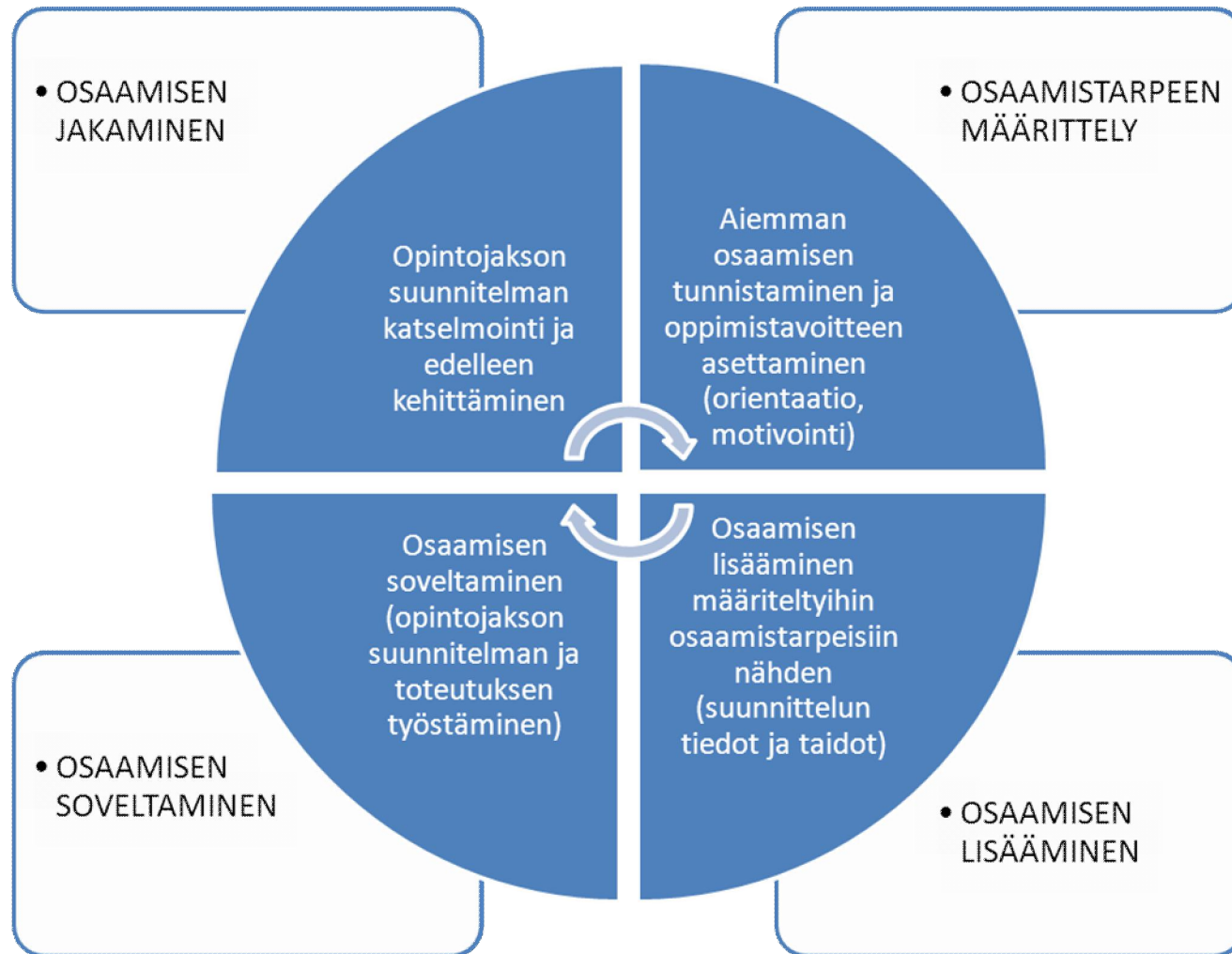
TVT-tukipalveluiden kohderyhmät

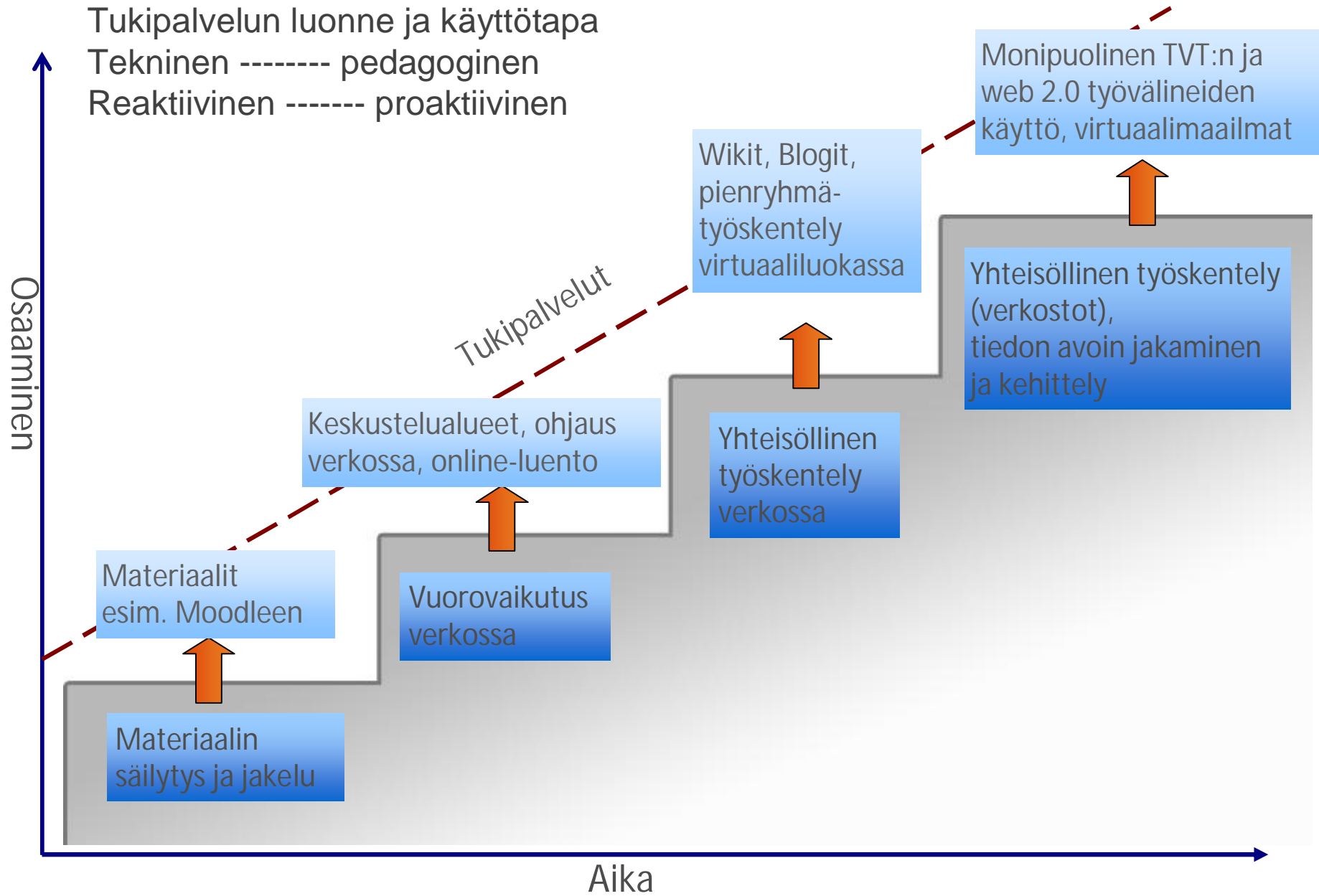

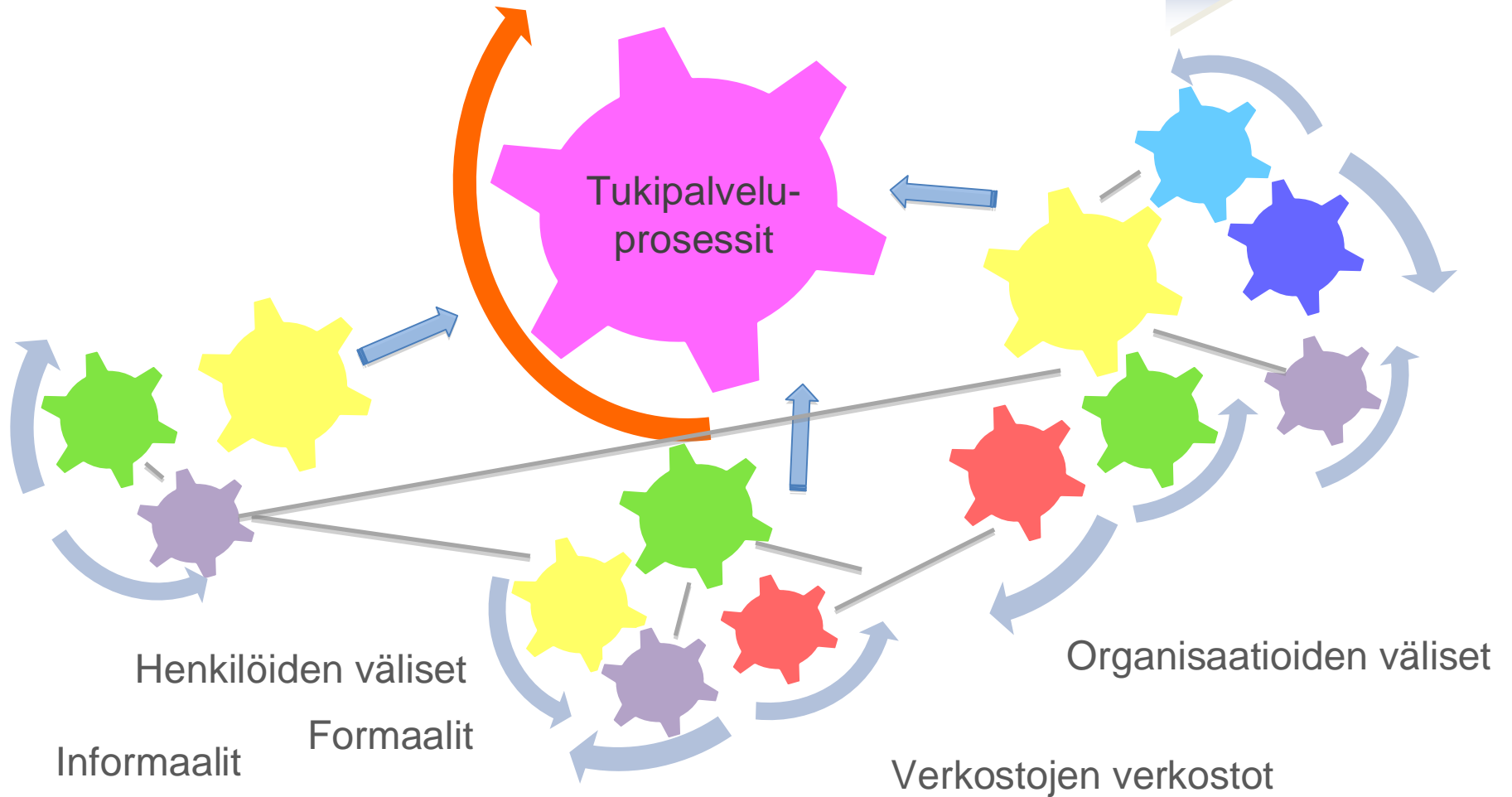
OHJATTU OPINTOJAKSON RAKENTAMINEN - HENKILÖSTÖKOULUTUS

Verkko-opintojen tukiprosessit

25.8.2010

Tanja Rautiainen

KIITOS !

tanja.rautiainen@ramk.fi